

25.3.2011

MAAHANMUUTTOVIRASTO

MIGRATIONSVERKET

FINNISH IMMIGRATION SERVICE

TURVAPAIKKAYKSIKÖN TILASTOKATSAUS 2010

1 Johdanto

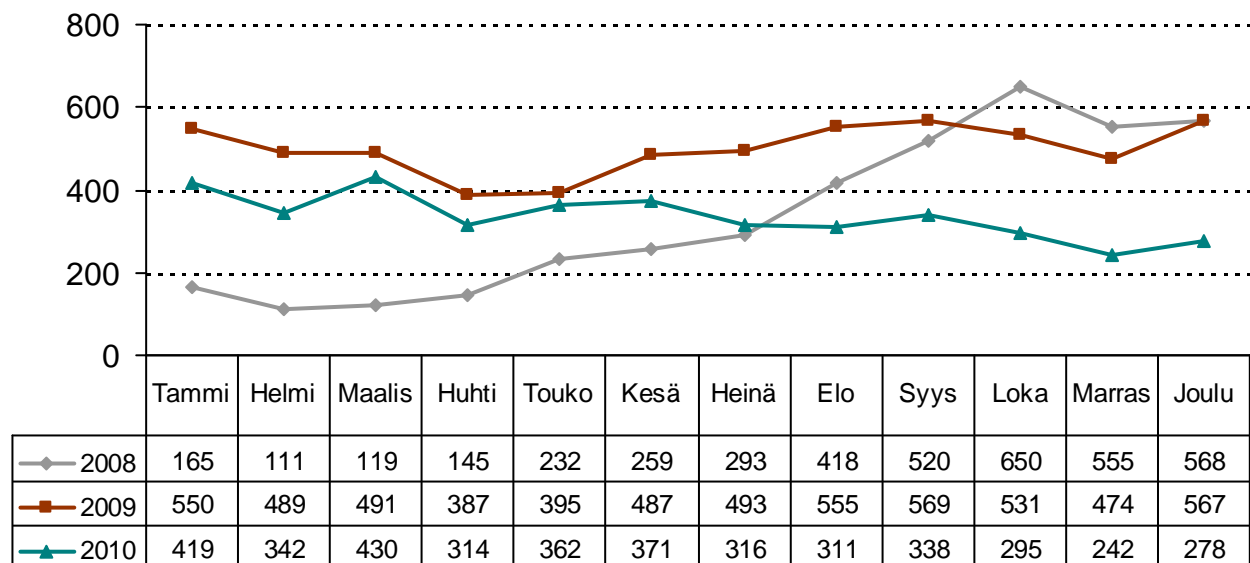
Tilastokatsaus jakaantuu hakemus-, päätös- ja Dublin-prosesseihin. Tarkastelun erityiskohteena on lisäksi sukupuoleen perustuva jaottelu. Pyrkimyksenä on kuvata kehitystä kolmen viime vuoden ajalta siltä osin, kun tarkkaa tilastotietoa on saatavissa. Lisäksi tarkasteluun on otettu laajempaa kehitystä viimeisen kymmenen vuoden ajalta. Katsauksessa ei käsitellä pakolaisten perheen yhdistämisasiota, jotka sisältyvät maahanmuuttoyksikön tilastokatsaukseen osana oleskelulupa-asioita.

2 Turvapaikanhakijat

2.1 Hakemukset kuukausittain

Vuonna 2010 turvapaikanhakijoita tuli Suomeen yhteensä 4 018, mikä on 33 % vähemmän kuin edellisellä vuonna (5 988 hakijaa). Hakijamäärä palautui vuoden 2008 tasolle (4 035 kpl). Vuoden 2010 aikana hakijamäärä väheni vuoden loppua kohti.

Turvapaikanhakijat kuukausittain vuosina 2008–2010

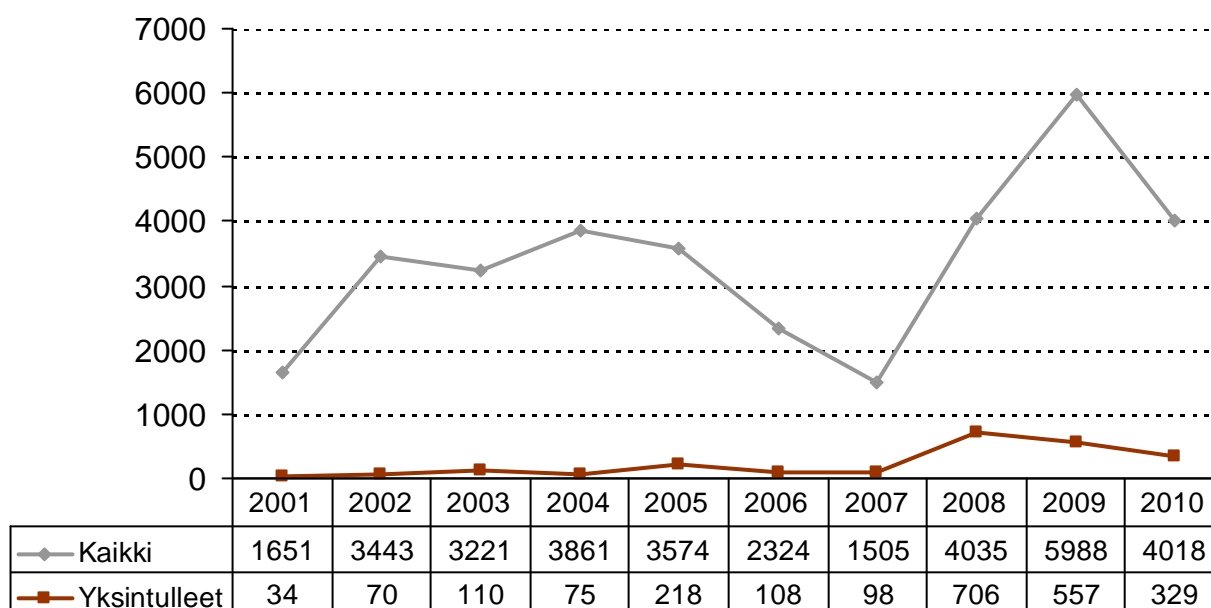

2.2 Hakijat vuosina 2001–2010

Vuosina 2001–2010 Suomesta haki turvapaikkaa yhteensä 33 620 henkilöä¹. Viimeisten kymmenen vuoden aikana hakijamäärä on ollut alhaisimmillaan vuonna 2007 ja korkeimmillaan vuonna 2009. Keskiarvoksi muodostuu kymmenen vuoden ajanjaksolla 3 362 hakijaa/vuosi.

Yksintulleita alaikäisiä turvapaikanhakijoita on saapunut Suomeen viimeisen kymmenen vuoden aikana yhteensä 2 305.² Hakijamäärä nousi selvästi vuonna 2008, mutta väheni vuosina 2009 ja 2010.

Turvapaikanhakijat vuosina 2001–2010

2.3 Top 10 -lähtömaat

Hakijamääriltään kymmenen suurimman maan osuus kaikista vuoden 2010 hakijoista oli 75 % (3 006 hakemusta). Vuonna 2009 sama ryhmä muodosti 83 % osuuden kaikista hakijoista (4 996 hakemusta).

Hakijamäärä väheni aiempaan vuoteen verrattuna lähes kaikkien kansalaisuuksien osalta vuonna 2010. Irakin ja Somalian kansalaisten jättämien hakemusten määrä väheni 52 % ja Bulgarian sekä Nigerian kansalaisten 34 %. Kymmenen suurimman lähtömaan ulkopuolella suurin prosentuaalinen väheneminen tapahtui srilankalaisien hakijoiden kohdalla (79 %). Hakijamäärät kasvoivat vuonna 2010 erityisesti Georgian, Ghanan, Kiinan, Kirgisian, Romanian ja Serbian kansalaisten osalta.

Kesäkuusta 2009 alkanut Bulgarian kansalaisten jättämien hakemusten määrän kasvu tyrehtyi lähes kokonaan elokuussa 2010. Tämän arvioidaan johtuneen heinäkuussa 2010 voimaan tulleesta rajoituksesta EU-kansalaisten vastaanottopalve-

¹ Ruotsissa jätettiin pelkästään vuoden 2010 aikana yhteensä 31 819 turvapaikkahakemusta ja Norjassa 10 064. Tanskassa hakijoita oli vuonna 2010 yhteensä 4 534.

² Ruotsissa haki turvapaikkaa pelkästään vuoden 2010 aikana yhteensä 2 393 yksintullutta alaikäistä.

luissa sekä Maahanmuuttoviraston ja poliisin toiminnan tehostamisesta EU-kansalaisten hakemusten käsittelyssä.

Top 10 -hakijamaat

2008		2009		2010	
1. Irak	1255	1. Irak	1195	1. Irak	575
2. Somalia	1181	2. Somalia	1180	2. Somalia	571
3. Afganistan	254	3. Bulgaria	739	3. Bulgaria	485
4. Venäjä	209	4. Venäjä	602	4. Venäjä	436
5. Serbia*	172	5. Afganistan	461	5. Afganistan	265
6. Iran	144	6. Kosovo	284	6. Serbia	173
7. Bulgaria	82	7. Iran	162	7. Kosovo	148
8. Nigeria	77	8. Turkki	140	8. Iran	142
9. Valko-Venäjä	68	9. Nigeria	131	9. Turkki	117
10. Turkki	65	10. Sri Lanka	102	10. Romania	94

* Sis. Serbian, Serbia ja Montenegron, Jugoslavian sekä Jugoslavian liittotasavallan ja nykyisen Kosovon kansalaiset.

2.4 Sukupuolijakauma hakijoiden osalta

Kaikista vuonna 2010 turvapaikkaa hakeneista miehiä oli 2 777 ja naisia 1 204³. Naisten osuus kaikista hakijoista oli 30 %, mikä on suurempi kuin aikaisempina vuosina. Vuonna 2009 naisten osuus oli 27 % ja vuonna 2008 22 %.

Mieshakijoiden osuus on alkuvuonna ollut merkittävä seuraavissa kansalaisuuksissa: Turkki (85 %), Irak (85 %), Iran (81 %), Afganistan (78 %) ja Somalia (61 %). Naisten ja miesten osuudet ovat suhteellisen lähellä toisiaan Euroopan sisältä tulevien hakijoiden kohdalla: Serbia (54 % miehiä / 44 % naisia), Bulgaria (51 % miehiä / 49 % naisia), Romania (54 % miehiä / 46 % naisia), Kosovo (58 % miehiä / 41 % naisia) sekä Venäjä (59 % miehiä / 40 % naisia). Naiset muodostavat enemmistön ainoastaan Angolan (51 %) ja Kenian (57 %) kansalaisten osalta.

Top 10 -hakijaryhmät sukupuolen mukaan jaoteltuina

Miehet	2009	Miehet	2010
1. Irak	1049	1. Irak	489
2. Somalia	842	2. Somalia	347
3. Bulgaria	408	3. Venäjä	256
4. Afganistan	338	4. Bulgaria	248
5. Venäjä	337	5. Afganistan	206
6. Kosovo	208	6. Iran	115
7. Iran	131	7. Turkki	100
8. Turkki	106	8. Serbia	95
9. Nigeria	93	9. Kosovo	86
10. Sri Lanka	80	10. Ghana	74

³ 37 hakijan osalta sukupuolta ei ole merkitty ulkomaalaisrekisteriin, eivätkä heidän hakemuksensa näy tässä tilastossa. Tästä syystä myöskään eri kansalaisuuksien mukaan tehdyissä sukupuolijaotteluissa prosenttiosuuksien yhteissummaksi ei aina tule täysi 100 %.

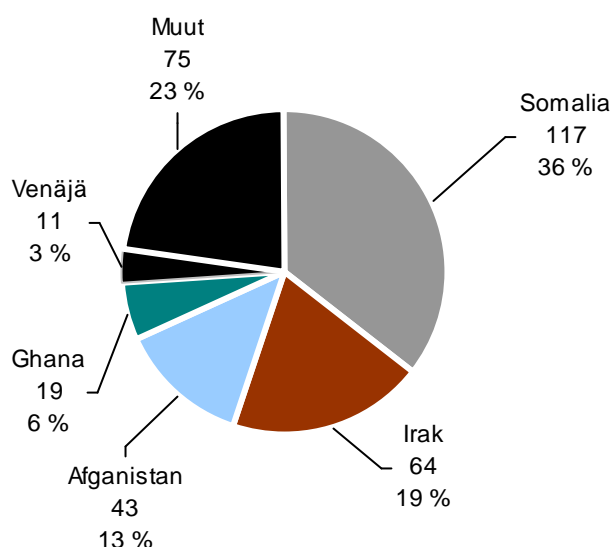

Naiset	2009	Naiset	2010
1. Somalia	349	1. Bulgaria	236
2. Bulgaria	331	2. Somalia	218
3. Venäjä	254	3. Venäjä	174
4. Irak	137	4. Irak	81
5. Afganistan	118	5. Serbia	77
6. Kosovo	73	6. Kosovo	60
7. Nigeria	38	7. Afganistan	54
8. Turkki	33	8. Romania	43
9. Iran	31	10. Iran	27
10. Kongon dem. tas.	23	10. Nigeria	27

2.5 Yksintulleet alaikäiset turvapaikanhakijat

Vuonna 2010 Suomesta haki kansainvälistä suojelua kaikkiaan 329 yksintullutta alaikäistä turvapaikanhakijaa. Hakijamäärä väheni 41 % vuodesta 2009, jolloin yksintulleita alaikäisiä hakijoita oli 557. Suurimmat hakijaryhmät olivat somalialaiset (117 henkilöä), irakilaiset (64) ja afganistanilaiset (43).

Yksintulleet alaikäiset turvapaikanhakijat vuonna 2010

2.6 Yksintulleiden alaikäisten hakijoiden sukupuolijakauma

Vuonna 2010 alaikäishakijoista 237 oli poikia ja 88 tyttöjä⁴. Pojat muodostivat 72 % kaikista yksintulleista alaikäisiksi ilmoittautuneista hakijoista. Vuosina 2009 ja 2008 poikien osuus oli 79 %.

Eniten poikia oli somalialais- (60 henkilöä), irakilais- (60) ja afganistanilaishakijoissa (39). Tyttöjä tuli eniten Somaliasta (54).

⁴ Neljän hakijan osalta sukupuolta ei ole merkitty rekisteriin.

3 Dublin-menettely

Vuonna 2010 Maahanmuuttovirasto teki yhteensä 1 117 päätöstä käännättämisestä siihen EU:n vastuunmäärittämisasetusta soveltavaan valtioon⁵, joka Suomen sijasta on vastuussa turvapaikkahakemuksen käsittelystä. Näitä kutsutaan niin sanotuiksi Dublin-tapauksiksi. Päätöksistä 19 koski alaikäistä yksintullutta hakijaa.

Dublin-päätösten osuus kaikista ratkaistuista turvapaikkahakemuksista oli 19 %, kun vuonna 2009 osuus oli 34 %. Dublin-päätösten osuus on eri vuosina vaihdellut huomattavasti: 2005 ja 2006 osuus oli noin 40 %, 2007 se oli 16 % ja 2008 osuus oli 25 %. Tarkkaa selitystä osuuden huomattavalle vaihtelulle vuosien aikana ei ole. Vuoden 2010 prosenttiosuuden laskua selittää osaltaan se, että turvapaikanhakijoiden yhteismäärä laski selvästi edellisestä vuodesta, mutta samaan aikaan EU-kansalaisten määrä turvapaikanhakijoina kasvoi⁶. Lisäksi aineellisesti ratkaistujen turvapaikkapäätösten lukumäärä kasvoi selvästi edellisvuodesta, mikä pienensi Dublin-päätösten suhteellista osuutta.

Maahanmuuttovirasto ei käännättänyt vuonna 2010 Kreikkaan alaikäisiä, yksintulleita turvapaikanhakijoita eikä haavoittuvassa asemassa olevia hakijoita. Tämä on vähentänyt Kreikkaan tehtyjen Dublin-päätösten määrää, mutta muutos ei ole kovin merkittävä, sillä samaa linjausta noudatettiin jo vuonna 2009. Vuonna 2010 vastuunmäärittämisasetuksen nojalla toiseen asetusta soveltavaan valtioon käännätettiin yhteensä 626 henkilöä (vuonna 2009 käännytettyjä oli 812 henkilöä)⁷.

Dublin-päätöstä edeltäviä, vastuunmäärittämisasetuksen mukaisia takaisinotto- ja vastaanottopyyntöjä⁸ Maahanmuuttovirasto esitti toisille valtioille vuoden 2010 aikana yhteensä 1307 kappaletta. Se on selvästi vähemmän kuin vuonna 2009, jolloin pyyntöjä esitettiin 1934. Määrä on kuitenkin suurempi kuin aikaisempina vuosina (2008: 1083, 2007: 443). Syynä pyyntömäärien laskuun on sekä turvapaikanhakijoiden että Dublin-menettelyssä käsiteltyjen hakemusten määrän lasku. Kuitenkin monissa tapauksissa pyyntö joudutaan tekemään kahteen tai useampaan valtioon ennen kuin hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva valtio selviää. Vuosien 2008 ja 2010 lukuja verrattaessa huomataankin, että vuonna 2010 tehtiin enemmän pyyntöjä, vaikka Dublin-menettelyssä tehtyjä päätöksiä oli vuonna 2008 enemmän. Turvapaikanhakijoiden määrä molempina vuosina oli lähes sama.

Suomen tekemiin pyyntöihin saatiin myönteinen vastaus 54 prosenttiin pyynnöistä, kielteinen 17 prosenttiin. 9 prosenttia pyynnöistä (116 kappaletta) odotti vielä vastausta. Jäsenvaltiot eivät vastanneet 18 prosenttiin tekemistämme pyynnöistä. Vastuunmäärittämisasetus antaa mahdollisuuden tehdä päätös näissä tapauksissa niin sanotulla acceptance by default -perusteella. Sen perusteella Maahanmuuttovirasto katsoi näissä tilanteissa pääsääntöisesti pyynnön saaneen jäsenvaltion hyväksyneen pyynnön asetuksen mukaisesti. Maita, joista saatiin vähiten vastauksia vuon-

⁵ Vastuunmäärittämisasetusta soveltavat kaikki EU-jäsenvaltiot sekä Islanti, Norja ja Sveitsi.

⁶ Vastuunmäärittämisasetusta ei sovelleta EU-kansalaisiin.

⁷ Lukuun ei sisälly vanhempiensa kanssa käännytettyjä lapsia.

⁸ Takaisinottopyyntö voidaan tehdä, jos henkilö on aiemmin hakenut turvapaikkaa jostain muusta vastuunmäärittämisasetusta soveltavasta valtiosta. Vastaanottopyyntö voidaan tehdä, jos henkilö on hakenut turvapaikkaa Suomesta, mutta toinen asetusta soveltava valtio on vastuussa turvapaikkahakemuksen käsittelystä jollain muulla asetuksessa määritellyllä perusteella (esimerkiksi toisen jäsenvaltion myöntämä viisumi tai oleskelulupa, perheenjäsen toisessa jäsenvaltiossa, EU:n ulkorajan laiton ylitys).

na 2010 olivat Kreikka, joka ei vastannut yhteenkään pyyntöön, Malta (57 % vastaamattomia) ja Italia (48 % vastaamattomia).

Aikaisemman turvapaikanhaun perusteella tehtyjen takaisinotto-pyyntöjen suurimmat kohdevaltiot olivat vuonna 2010 Ruotsi (212), Italia (182), Norja (144), Malta (70) ja Puola (57). Vuoteen 2009 verrattuna viiden kärki oli sama. Vastainotto-pyyntöjen osalta suurimpia kohteita olivat Kreikka (83), Puola (60), Italia (51), Espanja (22) ja Liettua (15).

Vuonna 2009 vastainotto-pyyntöjen kohteiden järjestys oli seuraava: Kreikka, Italia ja Espanja, Maltan ja Saksan jakaessa neljännen sijan. Kreikkaan tehdyt pyynnöt perustuivat suurimmassa osassa tapauksia siihen, että hakijan sormenjäljet oli rekisteröity siellä EU:n Eurodac-sormenjälkitietokantaan ulkorajan luvattoman rajanylityksen perusteella. Tätä kutsutaan niin sanotuksi 2-hitiksi⁹.

Vuoteen 2009 verrattuna suurin muutos pyyntöjen määrissä on tapahtunut Kreikkaan kohdistuvissa pyynnöissä. Kun vuonna 2009 Kreikalle esitettiin 101 takaisinotto-pyyntöä ja 290 vastainotto-pyyntöä, vuonna 2010 luvut olivat 45 takaisinotto-pyyntöä ja 83 vastainotto-pyyntöä. Suomessa tehdyissä Eurodac-vertailuissa saadut tulokset osoittavat vastaavaa laskua Kreikasta tulleissa vertailuosumissa. Vuonna 2009 Eurodac-vertailussa löytyi 97 rekisteröityä turvapaikanhakijaa (2010: 67) ja 308 ulkorajan luvattoman rajanylityksen perusteella rekisteröityä hakijaa (2010: 96). Eurooppalaisella tasolla voidaan huomata sama kehitys. Vuonna 2009 kaikissa jäsenvaltioissa tehdyissä Eurodac-vertailuissa löydettiin Kreikasta yhteensä 15 991 ulkorajan luvattoman rajanylityksen perusteella rekisteröityä hakijaa (2010: 8 508). Puolan ja Italian suuriin pyyntömääriin oli syynä se, että näistä maista Suomeen saapuneilla henkilöillä oli usein hallussaan maiden myöntämä oleskelulupa. Puolan ja Liettuan nousua vastainotto-pyyntöjen määrässä selittää myös se, että molemmat maat myöntävät paljon viisumeita naapurimaidensa kansalaisille.

Muut vastuunmäärittämisasetusta soveltavat valtiot esittivät vuoden 2010 aikana Suomelle yhteensä 281 pyyntöä, joista 226 oli takaisinotto- ja 55 vastainotto-pyyntöä. Myönteinen vastaus annettiin 101 takaisinotto- (45 %) ja 36 vastainotto-pyyntöön (65 %). Takaisinotto-pyyntöjä esittivät erityisesti Ruotsi (67), Saksa (50), Ranska (22), Belgia (18) ja Norja (17). Vastainotto-pyyntöjä esittivät Ruotsi (23), Norja (11) sekä Belgia ja Ranska (8). Vuonna 2009 Suomelle esitettiin yhteensä 184 takaisinotto-pyyntöä, joista 44 % hyväksyttiin. Kuten aikaisemminkin, takaisinotto-pyyntöihin annettujen myönteisten vastausten pieneen osuuteen on syynä erityisesti se, että Suomelle tehty pyyntö on useissa tapauksissa perustunut Eurodac-osumaan, mutta Suomi on katsonut vastuun kuuluvan toiselle valtiolle. Vastainotto-pyyntöjä esitettiin vuonna 2009 65 kappaletta, joista hyväksyttiin 82 %. Vastainotto-pyyntöistä suuri osa on perustunut Suomen myöntämään viisumiin, mikä on osoittanut vastuun kuuluvan selkeästi Suomelle.

⁹ 1-hitti tarkoittaa, että henkilö on rekisteröity turvapaikanhakijana ja 2-hitti tarkoittaa rekisteröintiä laittoman ulkorajan ylityksen yhteydessä.

Turvapaikanhakijoiden, Eurodac-tallennusten ja osumien määrä 2004–2010

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Turvapaikanhakijat	3861	3574	2324	1505	4035	5988	4018
Eurodac-järjestelmään tallennetut sormenjäljet	2635	2518	1753	1127	3478	4735	2815
Ulkomaiset Eurodac-osumat yhteensä	1504	1436	1248	580	1835	2775	2107
Yksittäistä hakijaa koskevat osumat*	1058	1038	822	382	1287	1894	1226
Osumaprosentti**	40	41	47	34	37	40	44

* Osumien määrä, kun kokonaismäärästä on vähennetty saman henkilön useat eri osumat.

** Sellaisten hakijoiden osuus Suomessa sormenjälkijärjestelmään rekisteröidyistä, joiden sormenjäljet on jossakin vastuunmäärittämisasetusta soveltavassa valtiossa tallennettu Eurodac-rekisteriin jo aiemmin.

Vuoden 2010 aikana Suomesta haki kansainvälistä suojelua yhteensä 4018 henkilöä. Koska Eurodac-järjestelmään tallennetaan ainoastaan 14 vuotta täyttäneiden hakijoiden sormenjäljet, eivät sitä koskevat osumatilastot sisällä alle 14-vuotiaita perheidensä kanssa tai yksintulleita turvapaikanhakijoita. Koska vastuunmäärittämisasetusta ei sovelleta EU:n kansalaisiin, heidän sormenjälkiäänkään ei tallenneta järjestelmään, vaikka he hakisivat Suomesta kansainvälistä suojelua. Osumaprosentti on laskettu järjestelmään tallennetuista sormenjäljistä, joten luvusta ei voida vetää suoraan johtopäätöksiä Dublin-päätösten mahdollisesta osuudesta suhteessa muihin kansainvälistä suojelua koskeviin päätöksiin.

Vuonna 2010 turvapaikanhakijoiden joukossa oli aiempaa enemmän henkilöitä, jotka olivat jo saaneet kansainvälistä suojelua jossakin toisessa vastuunmäärittämisasetusta soveltavassa valtiossa. Esimerkiksi valtaosa Maltan kautta Suomeen tulleista hakijoista oli saanut Maltalla toissijaisen suojelun perusteella luvan, ja useissa tapauksissa näin oli myös Italian kohdalla. Lisäksi Dublin-menettelyssä on tullut entistä useammin esiin myös niitä hakijoita, joilla on jo pakolaisasema toisessa vastuunmäärittämisasetusta soveltavassa valtiossa, esimerkiksi Puolassa, Unkarissa tai Italiassa. Puola on noussut muutaman viime vuoden aikana yhdeksi suurimmista kohdemaista, johon pyyntöjä lähetetään. Tämä selittyy osin sillä, että Puolasta tulee usein kokonaisia perheitä, joista tehdään useampi pyyntö.

Vuonna 2009 alkaneena uutena ilmiönä jatkui myös Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen (EIT) antamien tilapäisten täytäntöönpanokieltojen määrän kasvu. EIT:n tehtävänä on muun muassa valvoa Euroopan ihmisoikeussopimuksen noudattamista. Jos EIT on antanut tilapäisen täytäntöönpanokiellon, Suomessa tehtyä turvapaikanhakijan käännyttämispäätöstä ei voida silloin panna täytäntöön. Suomi otti tutkitavaksi syksyllä 2010 yhteensä 85 tällaista hakemusta, joista Kreikka olisi ollut vastuussa. Vuoden 2010 lopussa voimassa oli yhteensä 77 EIT:n antamaa täytäntöönpanokieltoa. Näistä 30 koski päätöstä käännyttämisestä vastuunmäärittämisasetuksen nojalla Kreikkaan, 27 koski käännytystä Italiaan ja 23 Maltalle. Maahanmuuttovirasto teki tammikuussa 2011 päätöksen olla käännyttämättä turvapaikanhakijoita Kreikkaan, jonka johdosta EIT kumonnee Kreikkaa koskevat täytäntöönpanokieltonsa vuoden 2011 aikana.

Vastuunmäärittämisasietus ja Eurodac-sormenjälkitietokanta otettiin käyttöön vuonna 2003. Niiden soveltamisen aikana vastuussa olevan valtion määrittäminen on vähitellen monimutkaistunut. Turvapaikanhakija on saattanut ennen Suomeen tuloaan hakea kansainvälistä suojelua jopa 20 valtiossa, mikä vaikeuttaa vastuun selvittämistä. Toisaalta Eurodac-vertailu on myös selkeästi helpottanut vastuuperusteiden selvittämistä tapauksissa, joissa hakija ei itse niitä suostu kertomaan. Vastuunmäärittämisasietuksen perusteella tehtävät päätökset ovat viime vuosien aikana monimutkaistuneet ja vaikeutuneet enenevässä määrin esitettyjen käsittelypyyntöjen takia. Lisäksi erot eri maiden turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmissä ovat aiheuttaneet sen, että päätöksissä on entistä enemmän jouduttu tukeutumaan maatietoon vastaanottavan valtion olosuhteista sekä tietoihin hakijan yksilöllisestä tilanteesta toisessa jäsenvaltiossa. Näiden tietojen saaminen on usein erityisen ongelmallista.

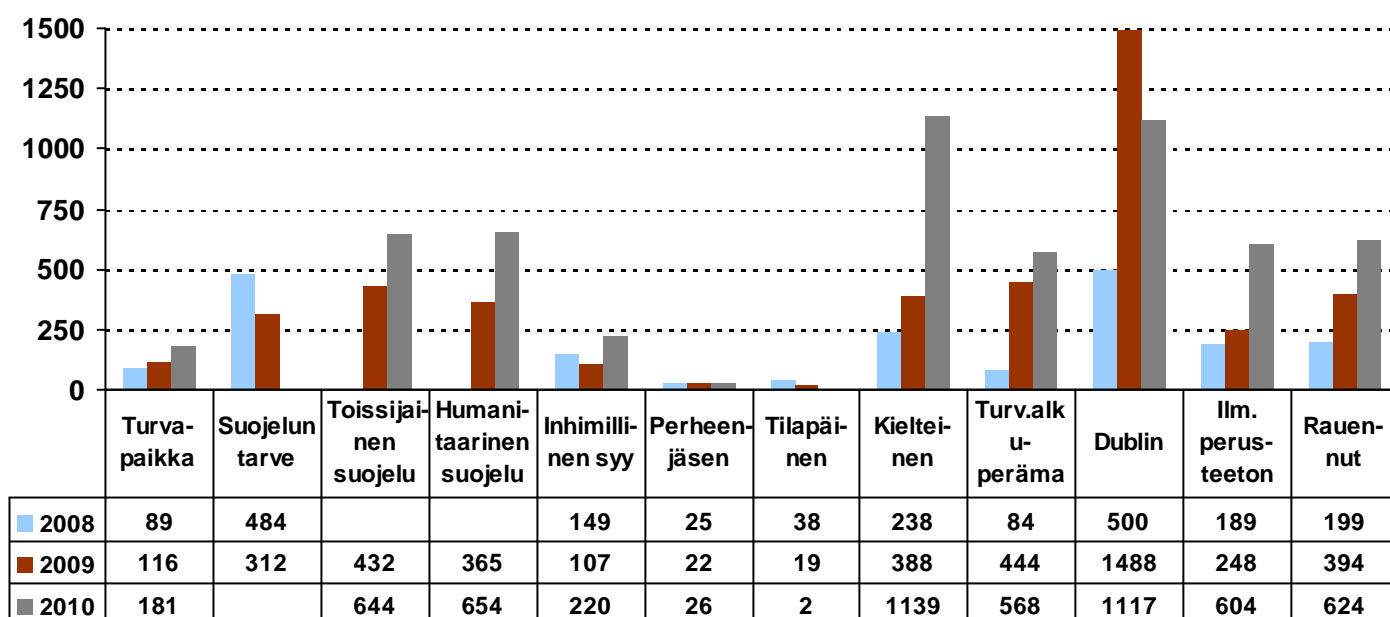
Turvapaikanhakijamäärien kasvu vuodesta 2007 lisäsi vastuunmäärittämiseen liittyvää työmäärää ja pidensi käsittelyaikoja, mutta tilanne on parantunut vuoden 2010 aikana. Keskimääräinen Dublin-käsittelyaika oli vuonna 2008 50 vuorokautta ja se pidentyi 109 vuorokauteen vuonna 2009. Vuonna 2010 käsittelyaika lyhenyi keskimäärin 76 vuorokauteen.

4 Kansainvälistä suojelua koskevat päätökset

4.1 Kaikki hakijat

Turvapaikkayksikkö teki vuonna 2010 päätöksen yhteensä 5 837 turvapaikanhakijalle. Tämä on huomattavasti enemmän kuin aiempina vuosina: vuonna 2009 päätöksiä tehtiin 4 335 ja vuonna 2008 yhteensä 1 995. Kasvua oli 35 % edelliseen vuoteen ja 193 % vuoteen 2008 verrattuna.

Turvapaikkapäätökset¹⁰ vuosina 2008–2010

¹⁰ Oleskelulupia suojeluntarpeen perusteella myönnettiin 31.5.2009 asti ja oleskelulupia toissijaisen- ja humanitaarisen suojelun perusteella on myönnetty 1.6.2009 alkaen. Taulukko ei sisällä myönnettyjä oleskelulupia muiden syiden (kuten opiskelu, työnteko) perusteella.

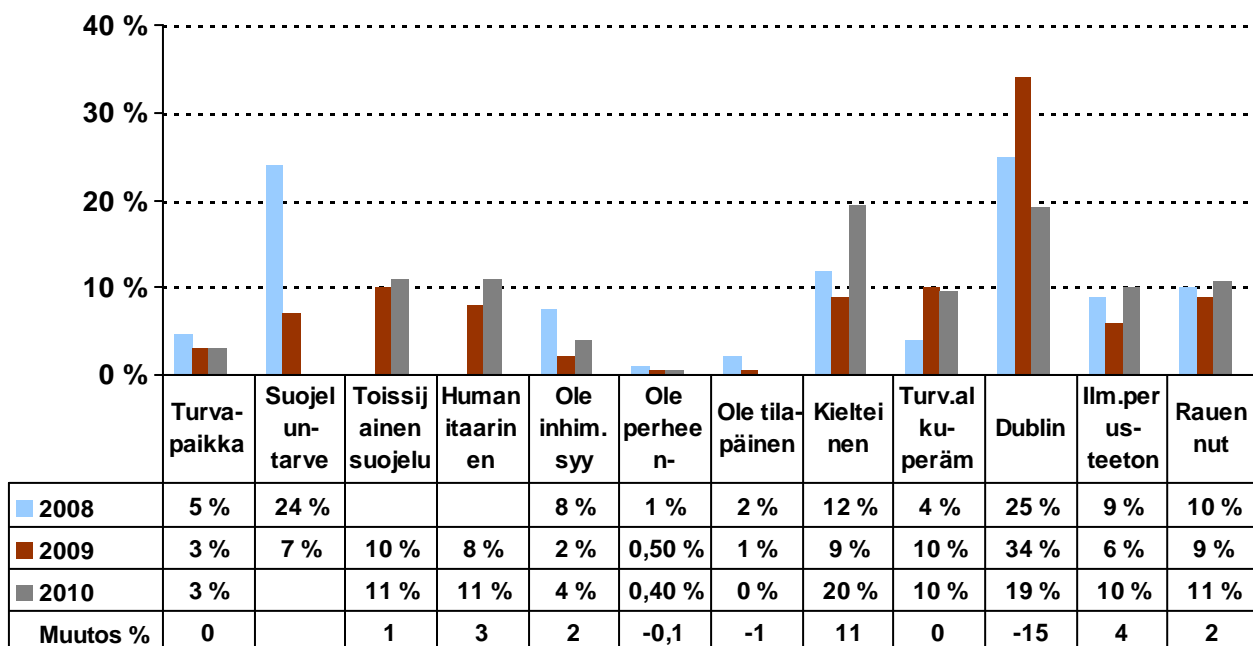

Turvapaikkayksikkö myönsi vuonna 2010 eri perusteilla yhteensä 1 784 oleskelulupaa (30 % kaikista turvapaikkapäätöksistä). Vuonna 2009 myönteisten päätösten osuus kaikista päätöksistä oli 32 % ja vuonna 2008 39 %.

Turvapaikkojen osuus kaikista päätöksistä on ollut 3 % sekä vuonna 2010 että vuonna 2009. Vuonna 2008 osuus oli 4,5 %. Tarkemmat prosentuaaliset jaottelut näkyvät sivulla 10 olevasta tilastosta.

Kielteisiä päätöksiä annettiin vuonna 2010 yhteensä 3 428 henkilölle (59 % kaikista ratkaisuksista). Dublin-päätösten osuus oli 19 % (2009: 34 %, 2008: 25 %). Ilmeisen perusteettomien hakemusten osuus kaikista ratkaisuksista oli 10 %. Vuonna 2009 tämän tyyppisten päätösten osuus oli 6 % ja vuonna 2008 yhteensä 9 %. Ilmeisen perusteettomiksi katsottujen hakemusten kasvu vuonna 2010 johtui suurelta osin siitä, että Kosovon kansalaisille annettiin kyseisiä päätöksiä yhteensä 126 (21 % ilmeisen perusteettomiksi katsotuista hakemuksista) ja Serbian kansalaisille 62 (10 %). Myös useiden Bulgarian kansalaisten hakemukset (68 kpl) ratkaistiin alkuvuonna 2010 tämän päätöstyyppin kautta, koska Maahanmuuttovirasto ei voinut ratkaista hakemuksia ulkomaalaislain edellyttämän seitsemän päivän määräajassa.¹¹

Päätösten prosentiosuudet kokonaispäättömäärästä vuosina 2008–2010

Vuoteen 2009 verrattuna huomattavin muutos on tapahtunut Dublin-päätösten ja kielteisten päätösten määrässä. Maahanmuuttoviraston keväällä 2009 tekemä linjausmuutos koskien Irakista tulevia turvapaikanhakijoita johti muun muassa siihen, että Irakin kansalaisille tehtyjen kielteisten päätösten osuus oli nyt 23 % kaikista kielteisistä päätöksistä (2009: 15 %). Vastaavasti Afganistanin kansalaisille tehtyjen kielteisten päätösten osuus oli vuonna 2010 yhteensä 14 % (2009: 8 %) ja Somali-an kansalaisilla 8 % (2009: 6 %). Dublin-päätösten väheneminen johtuu osittain vi-

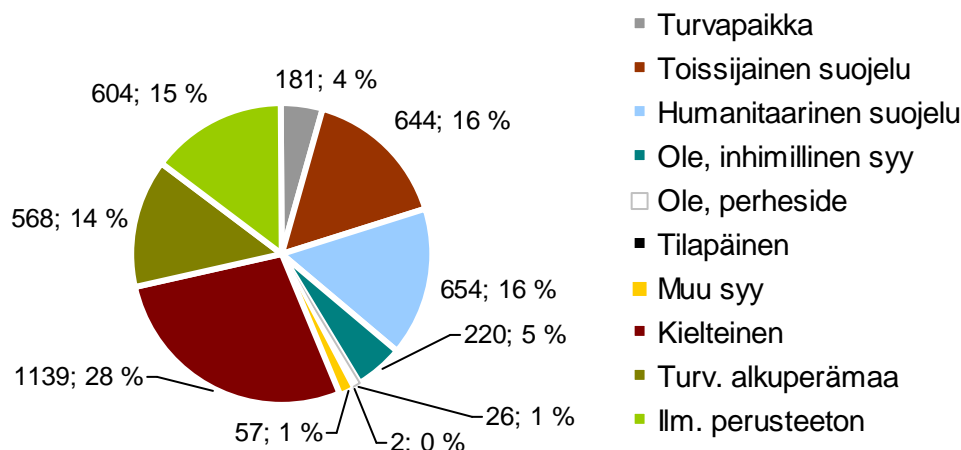
¹¹ Kts. taulukko päätöstilastoista kohdassa 4.2.

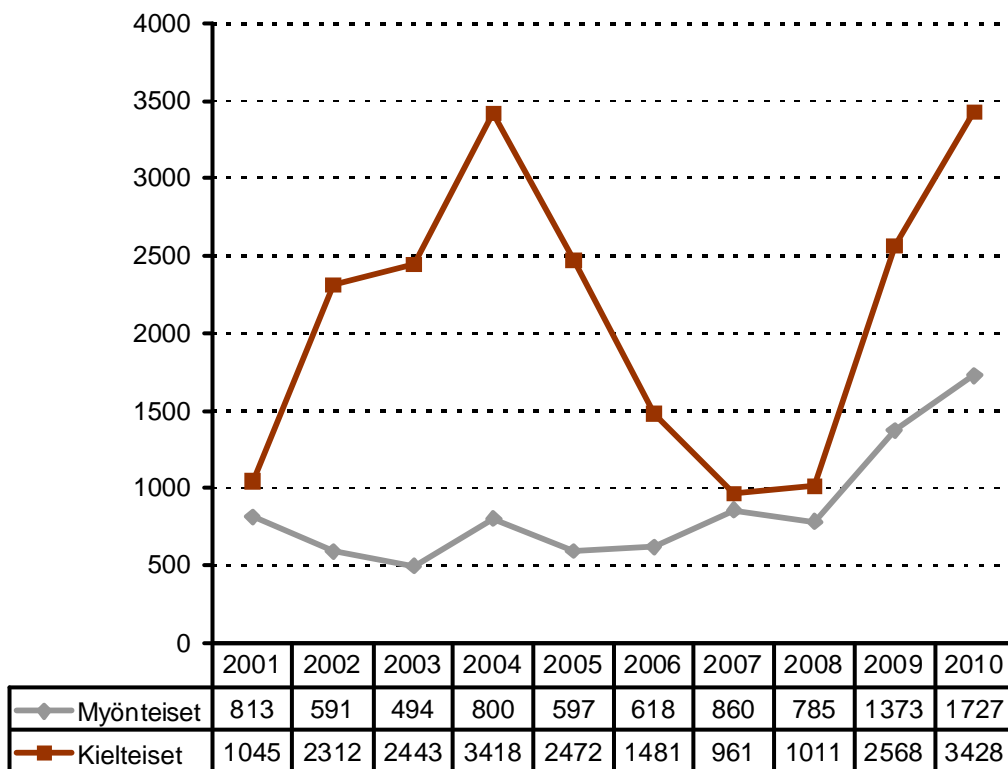
raston linjauksesta olla palauttamatta turvapaikanhakijoita Kreikkaan sekä suuresta EU-kansalaisten hakijamäärästä, mikä vähensi Dublin-päätösten osuutta.

Tarkasteltaessa ainoastaan aineellisesti tutkittuja hakemuksia, eli muita kuin Dublin-päätöksiä tai hakemusten raukeamisia, eri päätöstyytit jakaantuvat seuraavan kaavion mukaisesti.

Aineellisesti ratkaistut hakemukset 2010

Myönteiset ja kielteiset päätökset lukumäärinä¹² vuosina 2001–2010

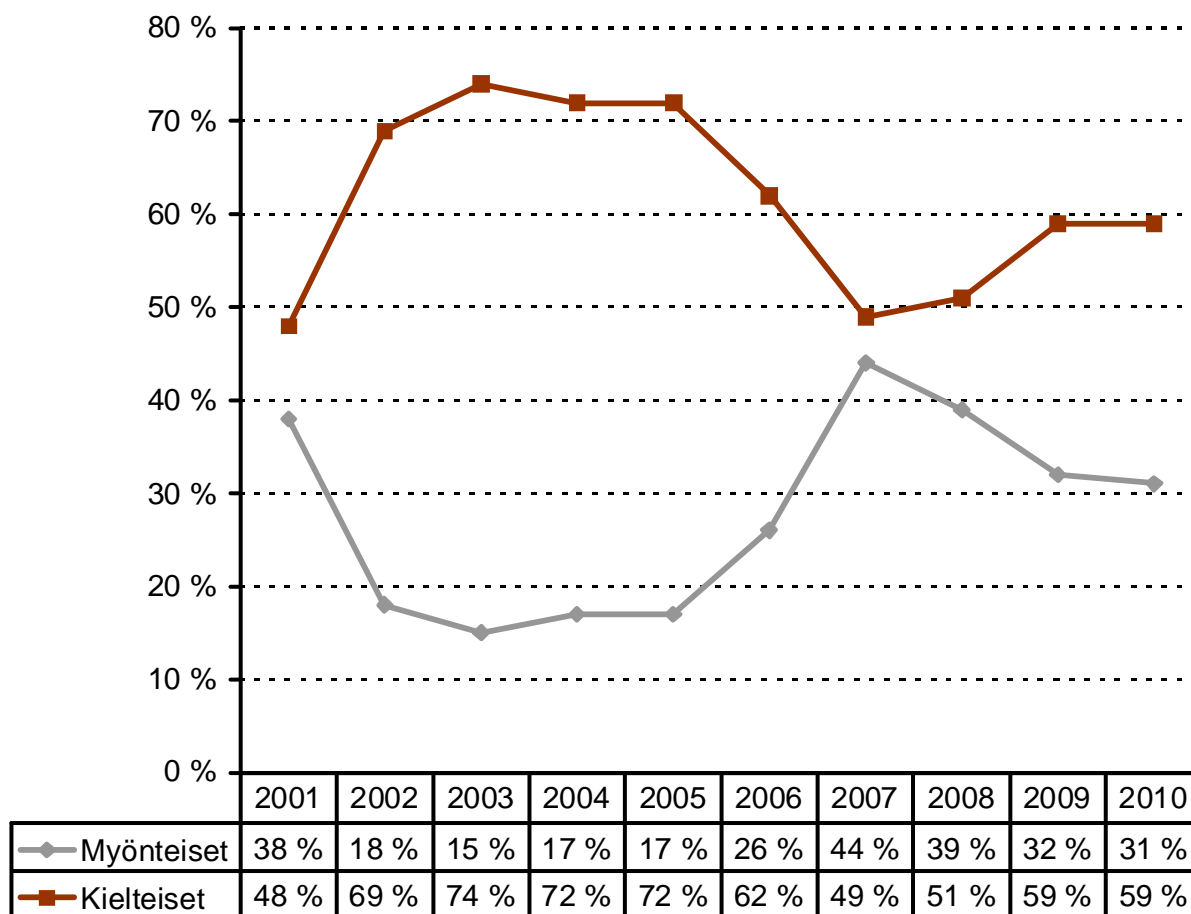
¹² Taulukko ei sisällä raukeamispäätöksiä eikä oleskelulupia muiden syiden, kuten työn tai opiskelun perusteella.

Vuonna 2004 oleskelulupia myönnettiin lukumääräisesti eniten Afganistanin, Irakin ja Somalian kansalaisille. Näistä maista tulleiden hakijoiden määrä oli kasvanut voimakkaasti verrattuna aiempiin vuosiin. Sama ilmiö näkyi vuoden 2010 päätöksissä.

Viimeisen kymmenen vuoden aikana prosentuaalisesti eniten myönteisiä päätöksiä on tehty vuonna 2007 (44 %), jolloin turvapaikkayksikkö myönsi muuttuneen maatilanteen vuoksi uusia oleskelulupia suojelun tarpeen perusteella Afganistanin, Irakin ja Somalian kansalaisille, jotka aiemmin olivat jo saaneet oleskeluluvan ainoastaan maasta poistamisen estymisen vuoksi. Alhaisimmillaan myönteisten päätösten osuus on ollut vuonna 2003 (15 %). Tuolloin ilmeisen perusteettomiksi hakemuksiksi katsottiin 39 % turvapaikkahakemuksista. Lähes kolmasosa ilmeisen perusteettomista hakemuksista oli Bulgarian kansalaisten jättämiä. Viimeisen kolmen vuoden aikana myönteisten päätösten osuus on pysynyt yli 30 prosentissa, mikä johtuu pitkälti edellä mainittujen kolmen kansalaisuuden merkittävästä osuudesta kokonaishakijamäärässä.

Myönteisten ja kielteisten päätösten prosenttiosuudet kokonaispäättömäärästä vuosina 2001–2010¹³

¹³ Taulukko ei sisällä raukeamispäätöksiä.

4.2 Päätöstilastoja kansalaisuuksittain tarkasteltuna

Viisi lukumääräisesti eniten päätöksiä saanutta kansalaisuutta ovat kussakin päätöskategoriassa lähes samoja sekä vuonna 2009 että 2010.

Päätöstilastot

Turvapaikka 2009		Turvapaikka 2010	
1. Irak	42	1. Irak	71
2. Venäjä	41	2. Venäjä	38
3. Afganistan	9	3. Afganistan	28
4. Iran	8	4. Iran	17
5. Turkki	4	5. Somalia	6

Suojelun tarve 2009	
1. Irak	146
2. Somalia	120
3. Afganistan	20
4. Sri Lanka	8
5. Turkki	5

Toissijainen suojelu 2009		Toissijainen suojelu 2010	
1. Somalia	342	1. Somalia	509
2. Irak	39	2. Irak	33
3. Venäjä	26	3. Venäjä	21
4. Iran	8	4. Afganistan	20
5. Afganistan	6	5. Iran	17

Humanitaarinen suojelu 2009		Humanitaarinen suojelu 2010	
1. Irak	242	1. Irak	470
2. Somalia	83	2. Somalia	128
3. Afganistan	30	3. Afganistan	46
4. Serbia	5	4. Kongon dt.	6
5. Angola ja Kongon dt.	2	5. Sri Lanka	2

Kielteinen 2009		Kielteinen 2010	
1. Irak	58	1. Irak	266
2. Iran	39	2. Afganistan	254
3. Nigeria	38	3. Venäjä	95
4. Afganistan	32	4. Somalia	89
5. Venäjä	28	5. Turkki	88

Ilmeisen perusteeton 2009		Ilmeisen perusteeton 2010	
1. Bulgaria	52	1. Kosovo	126
2. Venäjä	25	2. Bulgaria	68
3. Kosovo	24	3. Serbia	62
4. Somalia	19	4. Valko-Venäjä	45
5. Valko-Venäjä	14	5. Venäjä	38

Dublin 2009		Dublin 2010	
1. Somalia	629	1. Somalia	268
2. Irak	380	2. Venäjä	215
3. Afganistan	112	3. Irak	197
4. Venäjä	95	4. Afganistan	85
5. Iran	36	5. Georgia	35

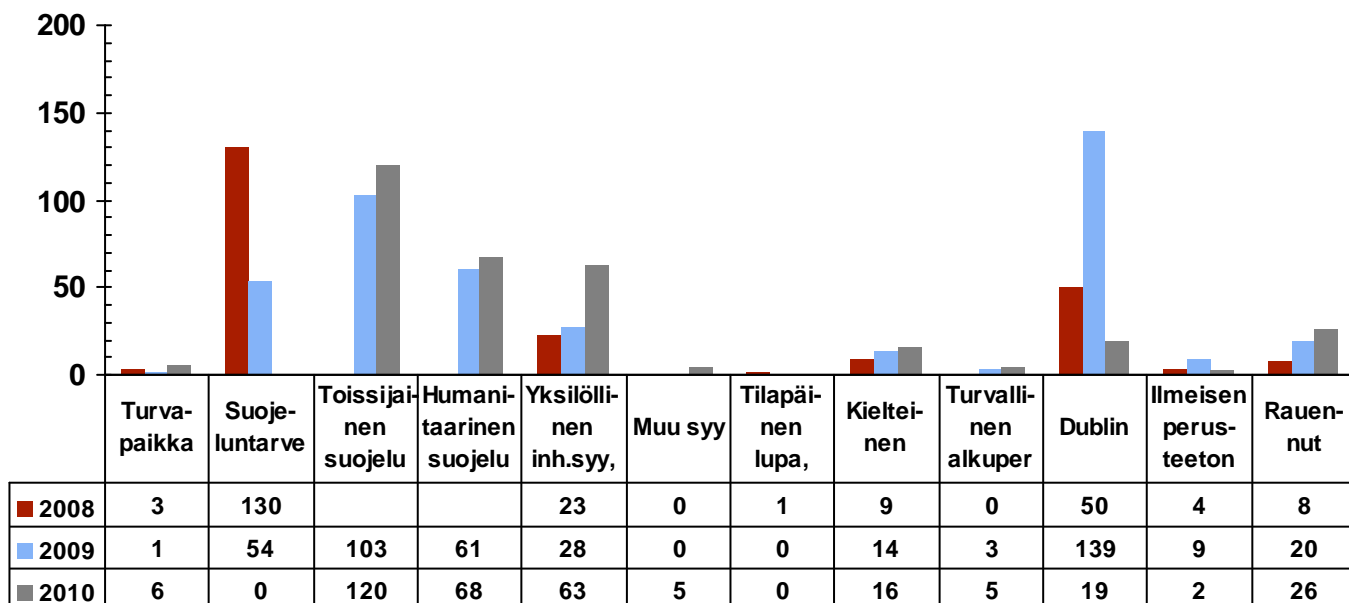

4.3 Yksintulleille alaikäisille annetut päätökset

Yksintulleille alaikäisille turvapaikanhakijoille tehtiin vuonna 2010 yhteensä 330 päätöstä. Päätösmäärä laski edelliseen vuoteen verrattuna (2009: 432), mutta nousi selvästi verrattuna vuoteen 2008 (228 päätöstä). Turvapaikkoja myönnettiin vuonna 2010 yhteensä 6. Vuonna 2009 turvapaikkoja myönnettiin vain yksi. Toissijaisen suojelun ja humanitaarisen suojelun perusteella myönnettyjen oleskelulupien osuus oli vuonna 2010 yhteensä 57 %, kun vuonna 2009 suojelun tarpeen, toissijaisen suojelun ja humanitaarisen suojelun perusteella myönnettyjen lupien osuus oli 50 %. Yksilöllisen inhimillisen syyn perusteella myönnettyjen oleskelulupien osuus oli viime vuonna 19 % (2009: 6 %). Myönteisiä päätöksiä on annettu yhteensä 262, mikä on 79 % kaikista päätöksistä. Vuonna 2009 myönteisten päätösten osuus oli 57 %. Vuonna 2008 myönteisiä päätöksiä kaikista ratkaisuista oli 69 %.

Vuonna 2009 myönteisten päätösten suhteellinen osuus väheni, mikä johtui yksintulleita alaikäisiä koskevien Dublin-päätösten voimakkaasta kasvusta. Dublin-päätösten osuus kaikista alaikäisiä koskevista päätöksistä oli vuonna 2009 yhteensä 32 %, kun se vuonna 2010 oli 6 %.¹⁴ Päätösten vähenemiseen vaikutti Maahanmuuttoviraston linjaus olla kääntymättä yksintulleita alaikäisiä vastuunmäärittämisasetuksen perusteella Kreikkaan.

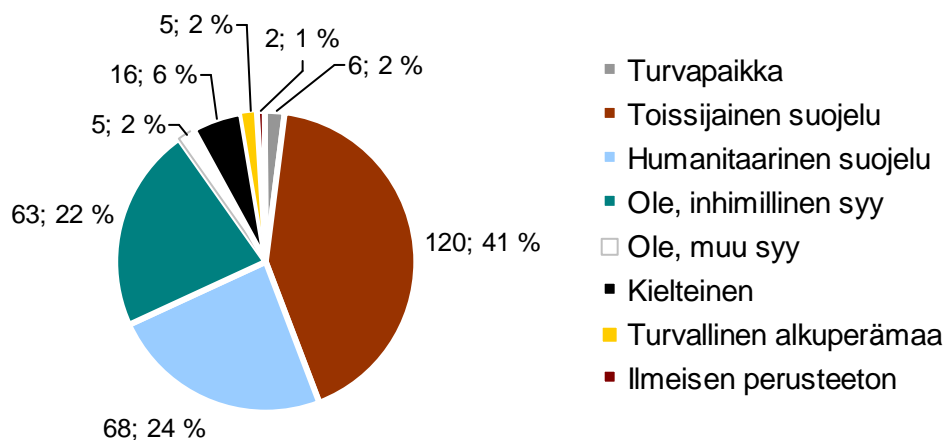
Turvapaikkapäätökset yksintulleille alaikäisille hakijoille vuosina 2008–2010

¹⁴ Kts. tarkemmin kappale 3.

Aineellisesti ratkaistut hakemukset, yksintulleet alaikäiset 2010

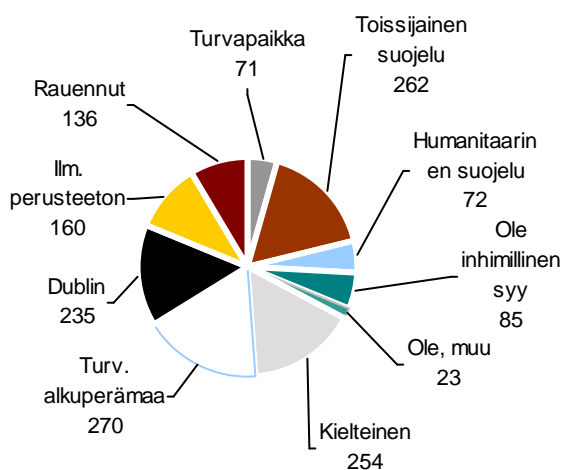
Myönteisten päätösten osuus aineellisesti tutkituista vuonna 2010 oli 92 % (2009: 90 %, 2008: 92 %).

4.4 Sukupuolijakauma kaikkien päätösten osalta

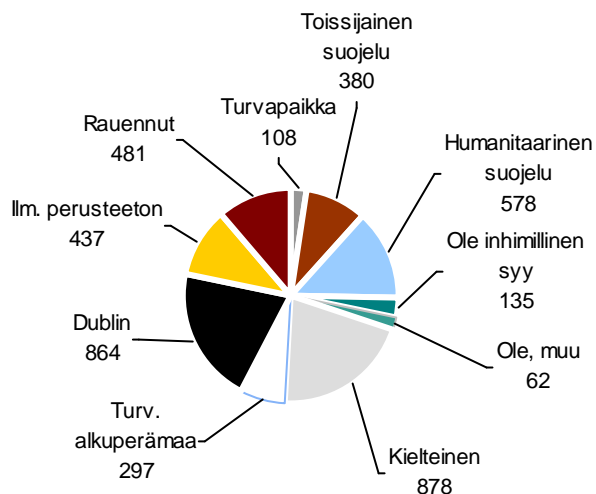
Vuonna 2010 miehille annettiin 4 221 päätöstä ja naisille 1 568 päätöstä.¹⁵

Päätösjaakauma sukupuolen perusteella 2010

Naiset

Miehet

¹⁵ 48 henkilön osalta sukupuolta ei ole merkitty rekisteriin.

Päätösten prosenttiosuudet, 2009 ja 2010, kaikki hakijat

	Miehet		Naiset	
	2009	2010	2009	2010
Turvapaikka	2 %	3 %	4 %	5 %
Suojelun tarve	7 %		8 %	
Toissijainen suojelu	8 %	9 %	16 %	17 %
Humanitaarinen suojelu	10 %	14 %	5 %	5 %
Inhimillinen syy	2 %	3 %	4 %	5 %
Oleskelulupa, muu syy	0,5 %	1 %	0 %	1 %
Tilapäinen	0,5 %	0 %	0 %	0 %
Myönteiset yhteensä	30 %	30 %	37 %	33 %
Kielteinen	9 %	21 %	8 %	16 %
Turvallinen alkuperämaa	8 %	7 %	18 %	17 %
Dublin	38 %	20 %	23 %	15 %
Ilmeisen perusteeton	6 %	10 %	6 %	10 %
Kielteiset yhteensä	61 %	58 %	55 %	58 %
Rauennut	9 %	11 %	8 %	9 %

Taulukosta ilmenee, että uudet lupaperusteet toissijainen suojelu ja humanitaarinen suojelu ovat painottuneet sukupuolijaon osalta eri tavoin. Naisille on myönnetty suhteessa enemmän toissijaista suojelua ja miehille puolestaan humanitaarista suojelua. Syynä on naishakijoiden suurempi suhteellinen osuus Somalian kuin Irakin kansalaisissa. Somalian kansalaisille on myönnetty aiempina vuosina pääosin toissijaista suojelua ja Irakin kansalaisille humanitaarista suojelua.¹⁶

Naisille tehdyissä kielteisissä päätöksissä on ollut lievää kasvua, mikä johtuu nais- ja mieshakijoiden tasaisesta suhteesta bulgarialais- ja romanialaishakijoissa. Lisäksi normaalimenettelyssä annettuja kielteisiä päätöksiä on tehty Irakin ja Somalian kansalaisille suhteessa selvästi enemmän kuin vuonna 2009. Esimerkiksi vuonna 2009 yhdellekään irakilaisnaiselle ei annettu kielteistä päätöstä normaalimenettelyssä, kun niitä vuonna 2010 annettiin 30 kappaletta.

4.5 Sukupuolijakauma alaikäisiä koskevien päätösten osalta

Yksintulleille alaikäisille pojille annettiin vuonna 2010 yhteensä 242 päätöstä ja tytöille 87 päätöstä (2009: 333 pojille / 99 tytöille).¹⁷ Näistä myönteisten päätösten osuus pojilla oli 75 % (181) ja tytöillä 92 % (80).

¹⁶ Vuoden 2011 päätöstilastoissa on odotettavissa muutos aiempaan johtuen uudesta linjauksesta irakilaisia koskevassa ratkaisukäytännössä. Jatkossa irakilaisille myönnetään suhteessa enemmän oleskelulupia toissijaisen suojelun perusteella.

¹⁷ Yhden henkilön sukupuolta ei ole merkitty rekisteriin.

Päätösten prosenttiosuudet 2009 ja 2010, yksintulleet alaikäiset hakijat

	Pojat		Tytöt	
	2009	2010	2009	2010
Turvapaikka	0 %	1 %	0 %	5 %
Suojelun tarve	11 %		18 %	
Toissijainen suojelu	18 %	27 %	44 %	67 %
Humanitaarinen suojelu	15 %	25 %	10 %	10 %
Inhimillinen syy	8 %	23 %	2 %	5 %
Perheenjäsen	0 %	0 %	0 %	0 %
Tilapäinen	0 %	0 %	0 %	0 %
Myönteiset yhteensä	52 %	76 %	74 %	87 %
Kielteinen	3 %	2 %	4 %	2 %
Turvallinen alkuperämaa	0 %	0 %	2 %	7 %
Dublin	39 %	10 %	10 %	2 %
Ilmeisen perusteeton	1 %	1 %	5 %	0 %
Kielteiset yhteensä	43 %	13 %	21 %	11 %
Rauennut	5 %	11 %	4 %	3 %

5 Käsittelyajat¹⁸

Käsittelyaika päivinä		2010
Normaali menettely	Turvapaikka	360
	Toissijainen suojelu	357
	Humanitaarinen suojelu	407
	Inhimillinen syy	372
	Perheenjäsen	485
	Tilapäinen	359
	Kielteinen	379
	Rauennut	181
Normaali menettely yhteensä	343	
Nopeutettu menettely	Ilmeisen perusteeton	143
	Dublin	76
	Turvallinen alkuperämaa	14
Nopeutettu menettely yhteensä	79	
Kaikki yhteensä	239	

Keskimääräinen käsittelyaika kaikkien hakemusten osalta oli vuonna 2010 yhteensä 239 vuorokautta. Nopeutetun menettelyn osalta vuonna 2010 saavutettiin keskimääräisesti 76 vuorokauden käsittelyaika. Normaalimenettelyssä ratkaistavien hakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli 343 vuorokautta.

Yksintulleiden alaikäisten hakijoiden osalta kaikkien hakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli 350 vuorokautta.

Käsittelyaika muodostuu tilastossa kyseisenä ajanjaksona ratkaistuista hakemuksista. Mikäli ratkaistuna on jo pidempään käsittelyssä ollut hakemus, tämä pidentää tilastollista käsittelyaikaa. Vuoden 2010 aikana ratkaistiin turvapaikkahakemuksia, jotka jätettiin ennen turvapaikkayksikön saamaa lisähenkilöstöä. Henkilöstömäärän lisäys näkyy selvästi päätösmäärien voimakkaana kasvuna, mutta ei ole vaikuttanut käsittelyaikoja lyhentävästi.

¹⁸ Käsittelyaika lasketaan hakemuksen saapumisesta Maahanmuuttovirastoon.

Käsittelyaika voidaan laskea myös siten, että tarkkaillaan 20 % nopeimmin käsiteltyjä, 20 % hitaimmin käsiteltyjä sekä 60 % näiden väliltä. Nopeimmin ratkaistujen hakemusten käsittelyajaksi muodostuu tällöin 27 vuorokautta, hitaimmin ratkaistujen 513 vuorokautta. Valtaosa, eli 60 % hakemuksista, on käsitelty keskimäärin 239 vuorokaudessa.¹⁹

6 Lopuksi

Suomesta haki vuonna 2010 turvapaikkaa yhteensä 4 018 henkilöä. Näistä yksintul-leita alaikäisiä hakijoita oli 329. Hakijamäärä väheni vuoteen 2009 verrattuna 33 % ja palautui vuoden 2008 tasolle. Suomesta on kymmenen viimeisen vuoden aikana hakenut turvapaikkaa yhteensä 33 620 henkilöä, mikä vastaa keskimäärin yhtenä vuotena Ruotsissa jätettyjä turvapaikkahakemuksia.

Hakijamäärä väheni lähes kaikkien kansalaisryhmien osalta.²⁰ Irakin ja Somalian kansalaisten hakemukset vähenivät yli puolella. Bulgarialaisten jättämien hakemusten kasvu tyrehtyi lähes kokonaan elokuussa 2010.

Hakijoiden väheneminen voi johtua useasta syystä. Esimerkiksi Afganistanin kansalaisille annetut päätökset olivat vuonna 2008 pääosin myönteisiä (77 %), kun myön-teisten päätösten osuus vuonna 2009 laski 39 prosenttiin. Vuonna 2010 Afganista-nin kansalaisille annetut myönteiset päätökset muodostivat 42 % kaikista afganista-nilaispäätöksistä. Päätöskäytännön muuttuminen pohjautuu Afganistanin maatilant-teen paranemiseen. Tämä on voinut vaikuttaa afgaanihakijoiden vähenemiseen Suomessa.

Sen sijaan Irakin kansalaisille myönnettyjen oleskelulupien osuus on ollut viimeisen kolmen vuoden aikana keskimäärin 50 %. Muutoksia on ollut lähes ainoastaan kiel-teisten päätösten eri kategorioissa. Vuonna 2010 irakilaishakemuksista hylättiin 22 % normaalimenettelyssä ja 16 % Dublin-menettelyssä, kun aiempina vuosina Dub-lin-päätösten osuus oli 37 %. Irakilaishakijoiden osalta Maahanmuuttovirasto ja poliisi ovat käyttäneet laajalti kielitestausta hakijoiden kotipaikkakunnan selvittämisek-si. Maahanmuuttovirasto linjasi keväällä 2009, että Etelä-Irakista ja Bagdadista ko-toisin olevien turvapaikanhakijoiden ei katsota olevan kansainvälisen suojelun tar-peessa pelkästään alueen turvallisuustilanteen perusteella. Oleskelulupia humani-taarisen suojelun perusteella myönnettiin vain tietyistä lääneistä tuleville hakijoille.²¹ Pohjois-Irakin autonomisesta läänistä tuleville hakijoille ei myönnetä oleskelulupia yksinomaan kotiseudun tilanteen perusteella.

Somalian kansalaisia koskevat päätökset jakautuivat vuosina 2008 ja 2009 tasan myönteisiin ja kielteisiin. Vuonna 2010 myönteisten päätösten osuus oli 62 % ja kielteisten 34 %. Dublin-päätösten osuus on pudonnut lähes 50 prosentista 26 prosenttiin. Myös Somalian kansalaisille on tehty runsaasti kielitestejä, joiden perus-

¹⁹ Ruotsissa valtaosa (74 %) päätöksistä on ratkaistu kuudessa kuukaudessa. Norjassa käsittelyaika on keskimäärin sama kuin Suomessa, eli noin 8 kuukautta.

²⁰ Myös Ruotsissa hakijamäärä väheni monissa kansalaisryhmissä vuonna 2010, mutta nousi erityisen voimakkaasti esim. serbialaisten (2009: 565 kpl / 2010: 6335 kpl) ja afganistanilaisten (2009: 1694 / 2010: 2393) osalta. (www.migrationsverket.se)

²¹ Korkein hallinto-oikeus on 30.12.2010 antanut vuosikirjaratkaisun irakilaishakijaa koskien, ja ratkaisu muuttaa Maahanmuuttoviraston päätöslinjausta. Jatkossa tietyistä lääneistä, ml. Bagdadin kaupungista tuleville hakijoille on myönnettävä vähintään oleskelulupa toissijaisen suojelun perusteella.

teella vähintään toissijaisen suojelun tarpeessa olevat, Mogadishusta ja sen lähi-alueilta tulevat hakijat on voitu usein tunnistaa. Pohjois-Somalian alueelta kotoisin olevat hakijat eivät yksinomaan kotiseudun tilanteen perusteella saa oleskelulupaa. Näitä normaalimenettelyssä annettuja kielteisiä päätöksiä on Somalian kansalaisten osalta ollut viime vuonna 9 %.

Suomen päätösjakauma on samansuuntaista kuin muissa Pohjoismaissa. Ruotsissa Somalian kansalaisille myönnettyjen oleskelulupien osuus vuonna 2010 oli 66 % kaikista päätöksistä, Afganistanin kansalaisten 55 % ja Irakin kansalaisten 40 %. Ruotsin maahanmuuttovirasto ratkaisi vuonna 2010 yhteensä 31 266 turvapaikkahakemusta, joista myönnettyjen oleskelulupien osuus oli 28 %. Suomessa vastaava osuus vuonna 2010 oli 30 % ja Norjassa 32 %.²²

Maahanmuuttovirasto on 1.8.2010 tulleen lakimuutoksen myötä saanut oikeuden teettää alaikäiseksi ilmoittautuneelle hakijalle oikeuslääketieteellisen tutkimuksen iän selvittämiseksi. Tutkimus voidaan teettää ainoastaan, jos on olemassa ilmeisiä perusteita epäillä hakijan iästään antamien tietojen luotettavuutta. Iän selvittämistä on vuoden 2010 aikana pyydetty alle viidessäkymmenessä tapauksessa. Näistä kuitenkin yli puolet (55 %) on tuloksiltaan vahvistanut viraston tai poliisin epäilyn hakijan täysi-ikäisyydestä. Iän selvittämisen mahdollisuus on saattanut vaikuttaa yksintulleiden alaikäisten turvapaikanhakijoiden lukumäärän vähenemiseen.

Vuonna 2010 Dublin-päätösten osuus kaikista turvapaikkahakemuksiin tehdyistä ratkaisuista väheni 15 prosenttiyksikköä ja oli 19 % kaikista päätöksistä. Maahanmuuttovirasto oli jo aiemmin linjannut päätöskäytäntöään Kreikan osalta siten, että vastuunmäärittämisasetuksen perusteella käännyttämisiä ei tehty haavoittuvien ryhmien eikä yksintulleiden alaikäisten hakijoiden osalta. 21.1.2011 Maahanmuuttovirasto päätti olla käännyttämättä ketään hakijaa asetuksen nojalla Kreikkaan.

Maahanmuuttovirastolla on ulkomaalaislain 195 §:n nojalla oikeus valittaa hallinto-oikeuden päätöksestä, jolla viraston päätös on kumottu tai sitä on muutettu. Muutoksenhakuasteena on tällöin lain 196 §:n mukaan korkein hallinto-oikeus, joka voi myöntää valituslupan, jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi. Vuonna 2010 turvapaikkayksikkö haki korkeimmalta hallinto-oikeudelta valituslupaa useisiin Afganistanin ja Irakin kansalaisia koskeviin Helsingin hallinto-oikeuden päätöksiin. Helsingin hallinto-oikeus oli tulkinut viraston näkemyksestä eroavalla tavalla turvallisuustilanteen eräissä Afganistanin ja Irakin lääneissä ja määräsi turvapaikanhakijoille myönnettäväksi kansainvälisistä suojelua joko humanitaarisen suojelun tai toissijaisen suojelun muodossa. Korkein hallinto-oikeus antoi 30.12.2010 vuosikirjaratkaisun, jonka perusteella Bagdadista tulevalle turvapaikanhakijalle tulee myöntää oleskelulupa toissijaisen suojelun perusteella. Ratkaisun johdosta Maahanmuuttovirasto päätti 17.1.2011 myöntää Bagdadista ja muista vastaavan tai heikomman turvallisuustilanteen omaavista Irakin lääneistä saapuville hakijoille vähintään oleskelulupia toissijaisen suojelun perusteella. Afganistanin osalta korkein hallinto-oikeus antoi vuosikirjaratkaisun 18.3.2011 ja hylkäsi päätöksellään Maahanmuuttoviraston valituksen. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu muuttaa viraston päätöslinjausta erityisesti Ghaznin maakunnasta tulevien hakijoiden osalta siten, että hakijoille tullaan myöntämään vähintään oleskelulupa humanitaarisen suojelun perusteella.

²² lähde: www.udl.no

Lähde: Ulkomaalaisrekisteri